

Expertisecentrum
Dementie
Paradox
echt **b**nieuwd

Overlegplatform Dementie

‘Persoonsgerichte zorg
en de stem van de
persoon met dementie’

29 mei 2026

Kennismaking: de stem van de groep

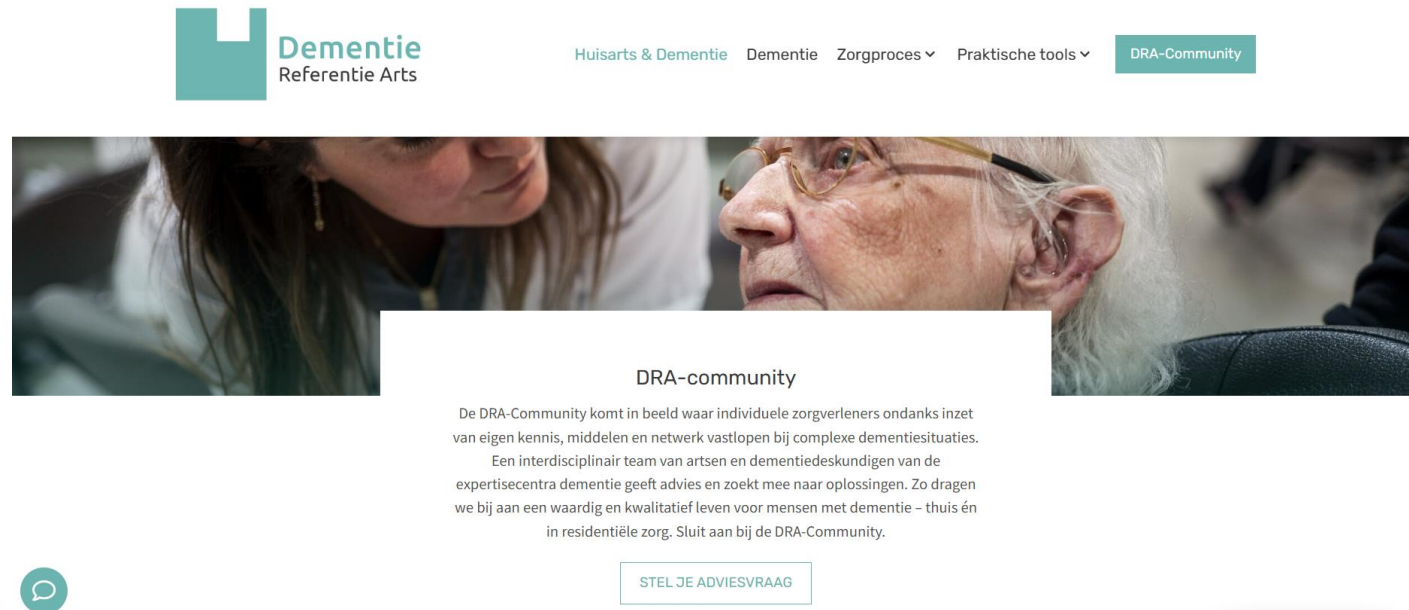

Nieuws vanuit Paradox

ECD werking

- Nieuw dementieplan – update: er is nog steeds geen update...
- DRA werking – community via www.huisartsendementie.be

The screenshot shows the website for Dementia Reference Arts (DRA). The header includes the logo "Dementie Referentie Arts" and navigation links: "Huisarts & Dementie", "Dementie", "Zorgproces", "Praktische tools", and "DRA-Community". The main content area features a large image of an elderly woman and a healthcare professional. Below the image, the text reads:

DRA-community

De DRA-Community komt in beeld waar individuele zorgverleners ondanks inzet van eigen kennis, middelen en netwerk vastlopen bij complexe dementiesituaties. Een interdisciplinair team van artsen en dementiedeskundigen van de expertisecentra dementie geeft advies en zoekt mee naar oplossingen. Zo dragen we bij aan een waardig en kwalitatief leven voor mensen met dementie – thuis én in residentiële zorg. Sluit aan bij de DRA-Community.

Below the text is a button labeled "STEL JE ADVIESVRAAG".

Ontwikkeling bloedtesten

In a nutshell:

- Kern: Ptau217 bloedonderzoek in functie van Alzheimer (met onder- en bovengrens voor waarden ifv waarschijnlijkheid)
- Belang ifv verder onderzoek, bv. screening van testpersonen
- Ter ondersteuning van diagnostiek (specialist)
- Goedkoper en toegankelijker
- Enkel wanneer er (milde) symptomen zijn
- Belang van opvolging blijft essentieel
- (18/6 tussen 12u en 13u):

WEBINAR Bloed Biomarkers als vroegdetectie van Alzheimer: vloek of zegen | Domus Medica

Vormingsaanbod vanuit Paradox – 2026 ⁽¹⁾

Slaap lekker?! – nachtelijke onrust bij dementie

➤ 8 december

BINGOOOO! - Tweedaagse opleiding over betekenisvolle activiteiten bij personen met dementie

➤ 8 september, 13 oktober

Opleiding tot maaltijdcoach dementie

➤ 1 december, 15 december, 12 januari 2027, 2 februari 2027

Vormingsaanbod vanuit Paradox – 2026 ⁽²⁾

Terugkomdagen voor referentiepersonen dementie

- 20/9: balans tussen goed en juist
- 10/11: show and tell

Echt benieuwd zomeractie 2026

...????

Echt benieuwd zomeractie 2026

DE LANGSTE TAFEL

De langste tafel

⇒ Een tafel waar mensen met dementie niet alleen te gast zijn, maar mee vormgeven, mee organiseren en mee schitteren. Een tafel waar elke stoel telt, waar elke stem klinkt, waar we écht benieuwd blijven naar elkaar.

- 👉 Organiseer tussen 1 juli en 30 september je eigen Langste Tafel
- 👉 Betrek mensen met dementie actief in voorbereiding én uitvoering
- 👉 Durf creatief en origineel te zijn – een breed gedragen tafel is ook een lange tafel
- 👉 Zet een tafel neer die verbindt. Een tafel die verhalen laat stromen. Een tafel die toont dat mensen met dementie volwaardig deel uitmaken van onze samenleving.
- 👉 Nodig familie, burens, collega's, verenigingen, andere afdelingen, scholen... iedereen uit
- 👉 Vraag gratis placemats aan (max. 50 per organisatie) via paradox@dementie.be
- 👉 Deel je actie via sociale media en tag het Expertisecentrum Dementie Paradox

Nieuws vanuit de organisaties

echt benieuwd

VERBINDEND
WANDELEN

BEWEEG & HERINNER

Beleef Lede

Dementievriendelijke wandeling

Dinsdag 23 juni 2026

**Vertrek vanaf 14 tot 15 uur
(Marktplaats Lede thv kerk)**

Het zou fijn zijn om vooraf in te schrijven
via dementievriendelijk@lede.be
Vrij komen mag ook.

Nieuws uit de organisaties (1)

WZC Markizaat +
gemeente Lede: op 23 juni
wordt een nieuwe
dementievriendelijke
wandeling voorgesteld en
ingewandeld

Nieuws uit de organisaties (2)

- Dementievriendelijke regio Vlaamse Ardennen
 - 3 werkgroepen:
 - Afstemming diagnostiek
 - Opleiding
 - Marktactie
 - Intentie inloophuis in Brakel

Nieuws uit de organisaties (3)

- Initiatieven dag van de mantelzorg
 - [Zoekresultaten | Stad Gent](#)

Wat is persoonsgerichte zorg?

Volgens AI...

Persoonsgerichte zorg is een benadering waarbij de persoon met dementie centraal staat als uniek individu, met eigen levensgeschiedenis, behoeften, waarden en voorkeuren, en waarbij zorg en ondersteuning daarop worden afgestemd.

Belangrijke elementen van deze definitie

- Uniek persoon, niet enkel de ziekte

De focus ligt niet op de dementie zelf, maar op wie iemand is en geweest is.

- Levensverhaal en identiteit

De zorg vertrekt vanuit iemands biografie, gewoonten, relaties en betekenisvolle ervaringen.

- Respect en waardigheid

De persoon wordt benaderd met respect voor autonomie, ook als beslissingsvermogen vermindert.

- Relatie en communicatie

Goede, empathische interactie tussen zorgverlener, persoon en omgeving is cruciaal.

- Afstemming op behoeften en voorkeuren

Zorg wordt flexibel aangepast aan wat iemand nodig heeft op dat moment (lichamelijk, emotioneel, sociaal).

Persoonsgerichte zorg

Kitwood:

Het erkennen van de persoon achter de dementie

Het ondersteunen van welbevinden door relaties, respect en betekenisvolle interacties

Rode draad in persoonsgerichte zorg:

Afstappen van het medisch gerichte model en overstappen naar meer mensgericht

Kernwoorden:

autonomie, keuzevrijheid, zelfredzaamheid, inspraak, participatie, regie, identiteit,...

Participatie en participatie...

Inspiratie?

<https://kcdvzw.be/kennis/participatie>

<https://vlaamspatientenplatform.be/nl/advies-en-tips/draaide-jij-al-aan-het-participatiewiel>

Kaders en modellen

Inspiratie

Tubbe

6 leidende principes:

- Autonomie en zelfbepaling
- Samen beslissen
- Gedeelde ervaringen
- Open communicatie
- Community
- Coachend leiderschap

<https://tubbe.be/>

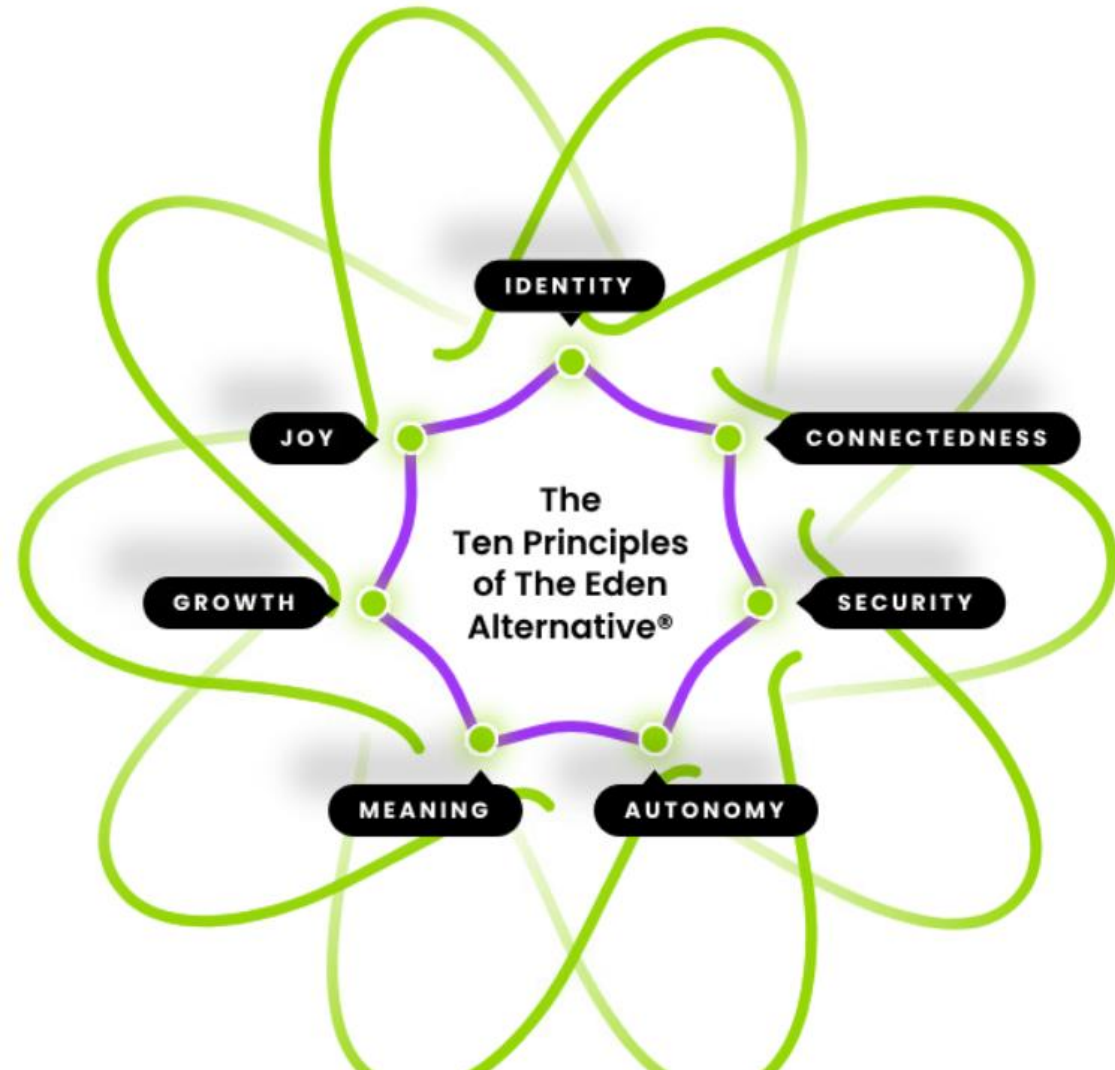

Het Eden alternatief

Voorloper van Tubbe

7 domeinen van welbevinden

10 principes

<https://edenalt.org/>

Sense of home

- Focus op overgang thuis naar woonzorgcentrum
- Om bewoners een thuisgevoel te laten creeëren
- Attachment to place
- Attachment to space
- Attachment beyond the institution

- <https://senseofhome.ap.be/>

Betekenisvolle activiteitenmethode

- Vanuit Artevelde Hogeschool
- Focus op shared decision making
- Belang van het mentaal beeld van activiteiten
- <https://www.arteveldehogeschool.be/nl/onderzoek/projecten/de-betekenisvolle-activiteitenmethode-bam>

BETEKENISVOLLE ACTIVITEITEN METHODE

Een multidisciplinaire en praktijkgerichte
aanpak voor bewoners van woonzorgcentra

Elise Cornelis
Ruben Vanbosseghem
Valerie Desmet
Patricia De Vriendt

Leefplezierplan

Vanuit Leyden Academy

Aanpak gebaseerd op narratieve
aspecten vanuit de bewoner

Belang van het levensverhaal

www.leefplezier.nl

Onze missie is om een positieve verandering teweeg te brengen in de manier waarop kwetsbare personen worden ondersteund en verzorgd door een persoonsgerichte benadering. Dit door een positieve kijk te bevorderen op ouder worden en op afhankelijkheid.

Montessori

Vanuit Italië voor kinderen, maar later ook vanuit USA voor ouderen

Focus op autonomie bevorderen, vaardigheden en leervermogen

Eigenwaarde, zelfvertrouwen, sociale omgeving

<https://senior-montessori.be/nl/onthaal/>

Project Odette

Onderzoeksproject vanuit behoeften gebaseerde zorg

Focus op woonzorg, maar ook ruimer toepasbaar

Focus op veranderend gedrag

<https://projectodette.be/>

Verbinding in trialoog - woonleefwijzer

Vanuit project VVSG

6 aspecten van goed wonen en leven

6 rollen van een woonleefbegeleider

Gegroeid naar 'verbinding in trialoog'

<https://www.trialooginwzc.be/home>

TRIALOOG

Planetree

Ruim perspectief vanuit zowel hotel, ziekenhuis als thuis

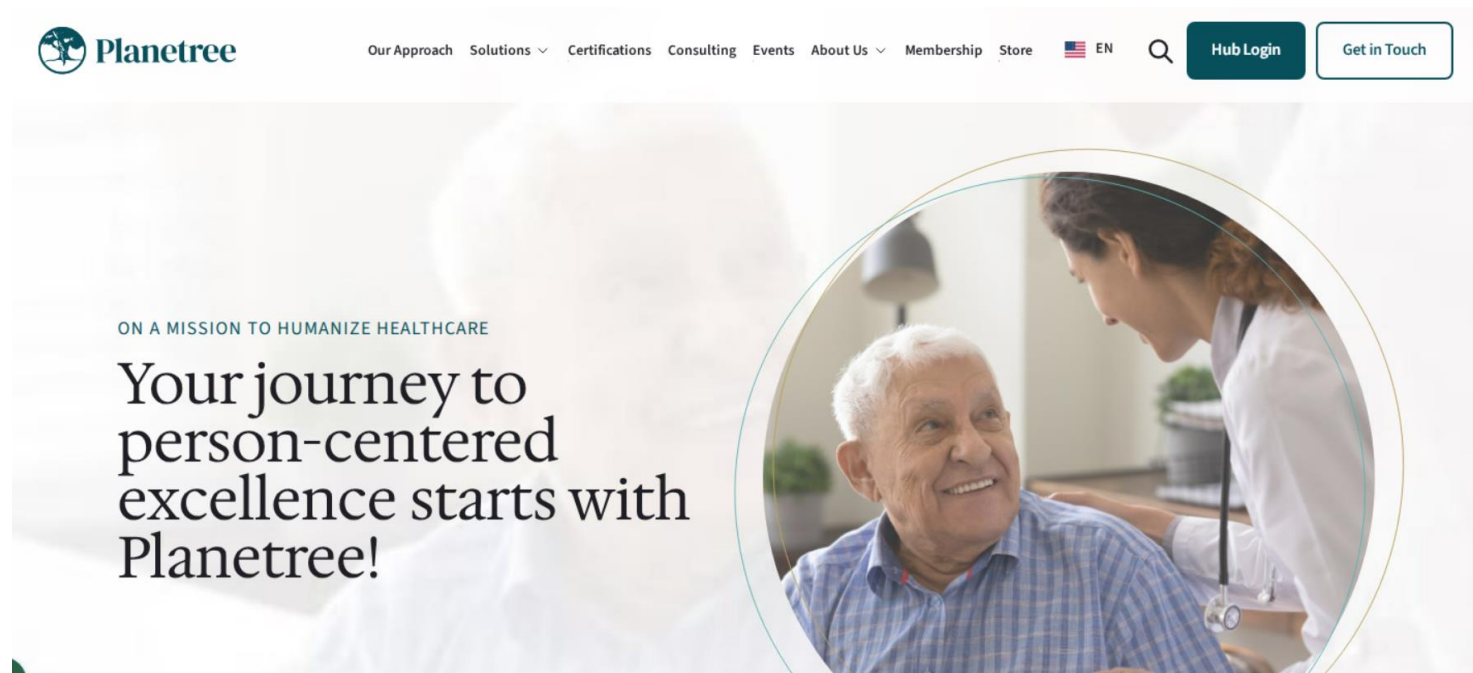
centraal:

Menselijke interactie

Helende omgeving

Gezonde organisatie

<https://www.planetree.org/>

Doelzoeker

Vanuit Vlaams patiëntenplatform

Op basis van zelfdeterminatietheorie

Adviezen & tips

Onze standpunten

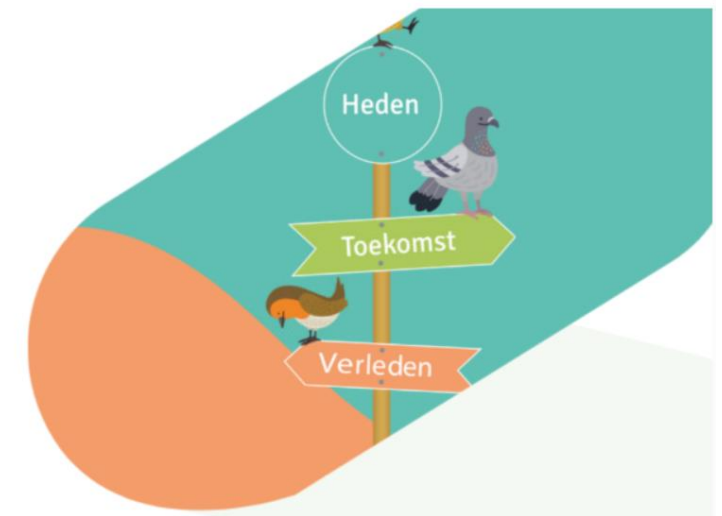
De stem van patiënten

Onze leden

Ontdek Doelzoeker!

Home > Doelzoeker

Doelzoeker: samen
onderweg naar
persoonlijke zorg en
ondersteuning

<https://vlaamspatientenplatform.be/nl/doelzoeker>

Sociale benadering dementie

Auteur: Anne-Mei The

4 pijlers:

- Mens centraal
- Verminderen sociale pijn
- Behoud meervoudige identiteit
- Ondersteuning sociale omgeving

<https://socialebenadering.nl/>

Brochure 'samen is evident'

Door zorgnet icuro:

https://www.zorgneticuro.be/sites/default/files/publication/2024-10/Samen%20is%20evident_Online.pdf

Hoe geven jullie een stem aan de persoon met dementie?

Actiegerichte uitwisseling en inspiratie

Oefening – deel 1

- Duid aan op de ‘zorgflow’ waar in jullie organisatie de stem van de persoon met dementie expliciet aan bod komt of ontbreekt. Duid aan met drie kleuren stickers:
 - Groen – komt duidelijk en sterk aan bod
 - Geel – komt aan bod, maar is nog werk aan de winkel
 - Rood – hier ontbreekt de stem nog

Oefening – deel 2

- Ga in gesprek met elkaar over de stickers die jullie kleefden en maak deze concreet door op te schrijven
 - Hoe jullie dit dan in de praktijk doen (good practices)
 - hoe jullie dit explicieter zouden kunnen aanpakken (ideeën)

Oefening – richtinggevende vragen

- Waar beslissen we zonder de persoon met dementie?
- Waar leunen we op familie en/of routines?
- Waar verliezen we de stem onderweg?
- Denk niet enkel op niveau van individuele interventies, maar ook op het niveau van structuren en cultuur

Zorgflow: AANMELDING (groen:1 geel:9 rood:6)

WZC:

- persoonlijk gerichte vragen bij opname (sociale dienst)
- Bewoner mee op rondleiding

ZH:

- ook werken met persoonsgerichte lijst bij opname
- Werken rond vermelden diagnose dementie bij andere afdelingen (bv. orthopedie)

Basiseducatie bij medewerkers die 1ste contacten hebben

Ideeën:

Opgelet GDPR

Tips: persoon met dementie ook aanwezig tijdens gesprek opname

Wenmoment

Voldoende vormingen dementie voor sociale dienst

Mensen worden 'afgedropt' in WZC, zonder extra context

Bewoners weten vaak niet dat ze opgenomen gaan worden bij aanmelding

Eerlijk zijn dat de opname niet tijdelijk is

Door urgentie vaak geen inspraak in welk wzc

Thuiszorg: iemand die mee ondersteunt met de verhuis

Zorgflow: OPMAAK ZORGPLANNING (groen:2 geel:11 rood:3)

Good practice:

Disciplinair, gefragmenteerd

7 dagen observatie bij nieuwe bewoner om wensen en behoeften in kaart te brengen

Vaak geen huisarts

Idee

- Persoon met dementie betrekken!!
- Uitegbreider/persoonlijker maken
- 'kleine gelukjes'
- Mindset cultuur veranderen

Zorgflow: DAGELIJKS HANDELEN (groen:6 geel:10 rood:2)

Thuiszorg: afhankelijk van het zorgnetwerk rond de client hoe het loopt

Tip:

- Normalisatie (laten meehelpen)
- Thuisgevoel respecteren

Leven in wzc is anders dan vroeger en veranderingen zijn mogelijk dan wat er door de familie wordt meegegeven bij opname

Start is vaak niet mooi, maar naarmate dat ze daar verblijven wordt dit aangepast

Moeilijk met eisende families bv. familie wil gebit in en bewoner wil dit niet

-> Contactpersoon van personeel om te kijken met familie en personeel

Zorgflow: OVERLEGMOMENTEN groen:1 geel:12 rood:4

Bewoners sluiten aan op overlegmomenten

Thuiszorgcliënt meestal enkel op MDO, maar in de thuissetting minder

Voor de alarmbellen al samenzitten

Probleem: heel weinig betrokken familieleden. mensen/bewoners hebben geen netwerk

MDO's vanuit ziekenfondsen

Samen decoratie kiezen voor de afdeling

Inrichting/kleuren/meubels kiezen

Samen naar kringwinkel, IKEA,...

Uitstappen kiezen

Aankopen tiliften

Meer inzetten op:

- MDO bij ontslag vanuit ziekenhuis en kortverblijf
- IDO

Zorgflow: EVALUATIES groen:9 geel:9 rood:

Heel belangrijk, maar niet vergeten om de bewoner voldoende te betrekken en te bevragen

Niet alles beslissen: in het belang van de bewoner blijven kijken

Familienamiddagen (affiches/uitnodigingen etc. 4x/jaar) -> wat is een goed moment?

Familieraad (17-18u) + agendapunten + informeel moment

Informeel

Familie event (Vlaamse kermis, eetstandjes, eigen werkjes worden tentoon gesteld)

Familie heeft nood aan contacten -> in ziekenhuis wordt pro-actief gebeld naar familie

Tip:

- Na 6 weken familiecontacten mét bewoner
- Deelnemen aan activiteiten
- Gerichte vragen aan persoon met dementie stellen
- Familie sensibiliseren

Zorgflow: EVALUATIES groen: 1 geel: 9 rood: 1

Overdracht!

Tip:

- Focus op bewoner, cliënt = persoon met dementie
- Beveiligde afdeling: kritisch nadenken of men nog naar een open afdeling kan gaan na een tijd en dat dit bespreekbaar is
- Persoon zelf moet baat hebben en in het belang van de bewoner – dan kan men naar een gesloten afdeling

Vragen van deelnemers

Expertisecentrum
Dementie
Paradox

echt benieuwd

**Volgende Overlegplatform:
VRIJDAG 23 oktober 2026**

